

הַיְמִי"ם, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּחְלַשׁ
הַפֶּחַ בַּתְּחִלָּה בְּבִקְעָה הַזֹּאת וְעַל
זֶה כְּתוּב (יחזקאל לו) וְהִיא מְלֵאָה
עֲצָמוֹת.

וְהַתְּחִיבָהּ בְּאוֹתוֹ הַצָּלֵם שֶׁהָקִים
נְבוֹכַדְנֶצַּר. וְנִשְׁבַּר הַתְּקֵף אַחַר כֵּן
בְּאוֹתָם עֲצָמוֹת וּבְאוֹתוֹ צָלֵם.
שְׂאוֹתָם רְאוּשׁוֹנִים הַתְּקֵימוּ וְקִמּוּ
עַל רִגְלֵיהֶם, וְאוֹתוֹ צָלֵם נִשְׁבַּר,
וְאָז יָדְעוּ כָּל עַמֵּי הָעוֹלָם שֶׁאֵין
אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּלַבְדּוֹ. וְעוֹד, שֶׁהַתְּקֵדֵשׁ שָׁמוּ עַל
יְדֵי חֲנַנְיָה מִיִּשְׂרָאֵל וְעֲזַרְיָה, וְהַפֶּל
בְּיוֹם אַחַד. וְעַל זֶה כְּתוּב (ישעיה כט)
וְהַקְּדִישׁוּ אֶת קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְגו'.

ע"כ סתרי תורה.

וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה נִבְנֶה לָנוּ עִיר
וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה
לָנוּ שֵׁם. רַבִּי חִיָּיא פִּתַח, (ישעיה נז)
וְהִרְשָׁעִים פִּיִּם נִגְרַשׁ וְגו'. וְכִי יֵשׁ
יָם נִגְרַשׁ? כֵּן. שֶׁפֶּאֶשֶׁר הַיָּם יוֹצֵא
מִתְקוֹנּוֹ וְהוֹלֵךְ [בלי הכל] בְּלֵי רֵב
חֹבֵל, אֲזַי נִגְרַשׁ וּמִתְגַּרֵּשׁ
מִמְקוֹמוֹ, כְּמִי שֶׁשׁוֹתֶה יַיִן וְלֹא
יוֹשֵׁב עַל בְּרִיו וְעוֹלָה וְיִוָּרֵד. מֶה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם כִּי הַשֶּׁקֶט לֹא
יוֹכֵל וַיִּגְרָשׁוּ מִימּוֹ רֶפֶשׁ וְטִיט.
שְׂמוֹצִיאִים מִימּוֹ כָּל אוֹתוֹ הַטִּיט
שֶׁל הַיָּם וְכָל הַטַּנְפָּת לִשְׁפָתוֹ.

כְּמוֹ זֶה אוֹתָם הִרְשָׁעִים שְׂמוֹצִיאִים
מִדְּרָךְ תְּקִינָה וְהוֹלְכִים כְּשִׁתּוּנֵי
יַיִן בְּלֵי תְקוּן, שְׂמוֹצִיאִים מִדְּרָךְ
יִשְׂרָאֵל לְדְרָךְ עַקְמָה. מֶה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם כִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל, שֶׁהָרִי
עָקוּם דְּרֻכְיָהֶם גָּרַם לָהֶם לְלַכֵּת
בְּלֵי תְקוּן וּבְלֵי שֶׁקֶט. וְלֹא עוֹד,
אֲלֵא שֶׁכָּל רִגְזָם בְּשַׁעַת שְׂאוֹמְרִים
דְּבוּר מִפִּיהֶם, אוֹתוֹ הַדְּבוּר רֶפֶשׁ
וְטִיט, כָּלֵם מוֹצִיאִים טַנְפָּת וְגַעַל
מִפִּיהֶם הַחוּצָה עַד שֶׁנִּטְמָאִים
וּמִטְמָאִים אוֹתָם.

בֵּא רָאָה, וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה נִבְנֶה לָנוּ
עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם. אֵין
הִבֵּה אֲלֵא לְשׁוֹן הַזְּמַנָּה בְּעֵלְמָא.

וּמִגְדָּלָא וְאֵתִיבּוּ (בלא) פְּלֵהוּ בִּידְהָא. וְאֵתְקַטְלוּ תַּמָּן אֲנוּן
דְּלֹא בְּעוּ לְמִיפְק בְּק"ץ הַיְמִי"ן. אֵתְבְּהִילוּ וְנִפְלוּ בְּקֶץ
הַיְמִי"ם. בְּהֵוּא אֵתֵר דְּאֵתְחַלֵּשׁ תְּקֵפָא בְּקַדְמִיתָא בְּהֵאֵי
בְּקַעָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יחזקאל לו) וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת.

וְאֵתְתַקַּפְתָּ בְּהֵוּא צוּלְמָא דְאַקִּים נְבוֹכַדְנֶצַּר. וְאֵתְבַר תְּקֵפָא
לְבַתֵּר בְּאֲנוּן גְּרַמִּין וּבְהֵוּא צוּלְמָא. דְּאֲנוּן
קַדְמָאֵי קְרִימוּ וְקִמּוּ עַל רִגְלֵיהוֹן. וְהֵוּא צוּלְמָא אֵתְבַר.
וּבְדִין יָדְעוּ כָּל עַמִּין דְּעֵלְמָא דְלִית אֱלֹהִים בַּר קַדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּלַחֲדוּדֵי. וְתוּ דְאֵתְקַדְשׁ שְׁמִיהָ עַל יְדָא דְחֲנַנְיָה מִיִּשְׂרָאֵל
וְעֲזַרְיָה וְכֹלָא בְּחַד יוֹמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה כט) וְהַקְּדִישׁוּ
אֶת קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְגו', (עד כאן סתרי תורה)

וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה נִבְנֶה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ
בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. רַבִּי חִיָּיא
פִּתַח (ישעיה נז) וְהִרְשָׁעִים פִּיִּם נִגְרַשׁ וְגו'. וְכִי
אֵית יָם נִגְרַשׁ. אֵין, דְּכַד יִמָּא נִפְקָא מִתְקוּנָיָה
וְאֵזִיל (בלא חבלא) בְּלֵא חֲבֵלָא, פְּדִין נִגְרַשׁ
וְאֵתְתַרְךְ מֵאֵתְרֵיהָ, כְּמֵאן דְּרוּי חֲמָרָא וְלֹא
יְתִיב עַל בְּרִייה וְסֻלְקָא וְנִחְתָּא. מָאֵי טַעְמָא
בְּגִין כִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל, וַיִּגְרָשׁוּ מִימּוֹ רֶפֶשׁ
וְטִיט. דְּמִפְקוּ מִימּוֹי כָּל הַהוּא טִינָא דִּימָא
וְכָל טַנּוּפָא לְשִׁפּוֹתֵיהָ.

בְּגוּוֹנָא דָּא אֲנוּן רִשְׁעִים דְּנִפְקֵי מֵאֵרְחָא
דְּתַקְנָא וְאֵזִיל כְּרוּי חֲמָרָא בְּלֵא
תְקוּנָא, דְּנִפְקֵי מֵאֵרְחָא מִיִּשְׂרָאֵל לְאֵרְחָא עֲקִים.
מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין כִּי הַשֶּׁקֶט לֹא יוֹכֵל. דְּהָא
עָקִימוּ דְאֵרְחֵיהוּ גְּרִים לֹוֹן לְמַהֵךְ בְּלֵא תְקוּנָא
וּבְלֵא שְׂכִיכוּ. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְכָל רוּגְזָא
דִּידְהוּ בְּשַׁעַתָּא דְאֵמְרֵי מְלָה מְפּוֹמִייהוּ הַהוּא
מְלָה רֶפֶשׁ וְטִיט פְּלֵהוּ מִפְּקֵי טַנּוּפָא וְגִיעוּלָא
מְפּוֹמִייהוּ לְבַר עַד דְּמִסְתַּאֲבֵי (דף עה ע"א)
וּמִסְאֲבֵי לֹוֹן.

הָא חֲזִי, וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה נִבְנֶה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל
וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם. לִית הִבֵּה אֲלֵא הַזְּמַנָּה